

[Valdemar Sørensen.]

Række Paragraffer, der vedrører Betalingen af Brændsel i centralopvarmede Ejendomme. Jeg synes, at den Redaktion, der her har fundet Sted, og som jeg ikke paa nogen Maade skal give mig til at kritisere, paa mange Maader er praktisk. Man kan, som det fremgaar af foregaaende ærede Taleres Bemærkninger, være af forskellig Opfattelse med Hensyn til det Beregningsprincip, der lægges til Grund, men i øvrigt synes jeg, at disse Bestemmelser i den Form, de her har faaet, er lettere overskuelige end i den hidtidige Lov. Jeg forstaar, at man tænker sig, de i Virkeligheden skal danne et Slags varigt Tilhæng til den almindelige Lejelov, og det har jeg for mit Vedkommende heller ikke noget imod. Jeg kan se det deraf, at man, hvad ingen af de forudgaaende ærede Talere synes at have lagt Mærke til, bl. a. har slettet Bestemmelsen om, at Lejerne af den Stigning, som Brændselspriseres Forhøjelse foraaarsagede i Varmeudgifterne, forskudsvis kun skulde bære Halvdelen, idet de kun skulde betale 5 pCt. af Forhøjelsen, hver Gang Brændselspriserne steg 10 pCt. Man vil altsaa lægge Mærke til, at der her er givet Grundejerne en meget stærk Stilling over for Lejerne, og deres økonomiske Byrder med Hensyn til Opvarmningen er blevet betydeligt lettere. Det er ganske klart, at Fjernelsen af denne Bestemmelse om Deling af de Udgifter, Prisstigningen medfører, mellem Ejer og Lejer med eet Slag bevirker en antagelig Opgang i de forskudsvis Bidrag til Varmeudgifterne for Lejerne i centralopvarmede Ejendomme, og jeg beklager meget, at man ikke fra anden Side i det høje Ting har været opmærksom paa denne Bestemmelse, for det forekommer mig, at den Byrde, man her paalægger Lejerne, er af langt, langt større Betydning end det, man har talt om med Hensyn til Enkeltheder i Bestemmelserne om Opvarmning.

Baade det ærede Medlem Hr. Henning Hasle og det ærede Medlem Hr. Jensen-Broby talte om Renterne, men de Renter, der her er Tale om, er for hver Ejendom et ringe Beløb i Forhold til det, Ejerne vinder ved denne Ændring i Loven, og jeg kunde have Lyst til, naar man siger, det er naturligt, at Ejerne faar denne Rentegodtgørelse, at pege paa, at Ejerne i Almindelighed har betydelige Pengebeløb til Raadighed til Indkøb af Brændsel ved den almindelige Forudbetaling af Huslejen, der finder Sted for 1 Maaned, 3 Maaneder og undertiden mere. Der er altsaa i Virkeligheden

i hver Ejendoms Budget rede Penge til Indkøb af Brændsel, saa det forekommer mig, at Kravet om Rentebetaling er meget svagt funderet, naar man ser hen til de virkelige Forhold i Ejendommene.

Men vil man gøre dette, som nu foreslaas i Lovforslaget, og lægge hele Stigningen i Brændselsomkostningerne over paa Lejerne, hvad jeg for mit Vedkommende maa erkende har noget paa sig, for saa vidt som det er Lejerne, der skal have Varmen, saa maa man ogsaa skabe Adgang til at faa kontrolleret, at det, som Lejerne kommer til at betale, er det rigtige Beløb og ikke mere. Naar man ser paa de Brændselsregninger, Folk faar, kan det ikke nægtes, at de er af en saaadan Natur, at de ikke kan holde for et kritisk Gennemsyn; men saa-dan som Loven er formet, er det meget vanskeligt for den enkelte Mand og for Beboerne overhovedet at faa Rede paa dette Spørgsmaal, og til sidst maa man saa gaa til Boligretten, og det varer meget længe, foruden at man ikke er sikker paa, at Boligretten, som den i Dag er organiseret, er i Stand til at mestre hele dette Spørgsmaal. Og saa er der endda kun Tale om Boligretter i Hovedstaden; andre Steder har man ikke Boligretter. Hele Landet over maa man henvende sig til de almindelige Domstole i dette Spørgsmaal, og de almindelige Domstole er, tør jeg nok sige, slet ikke udstyret med et saadant teknisk og økonomisk Kendskab, at de kan greje hele dette Forhold.

Jeg vil derfor gerne bede om, at man husker, at dette Problem har en Bagside, og at der maa gøres noget alvorligt for at skabe en Institution, der kan virke prisregulerende paa dette Forhold, ligesom man har Prisregulering i saa mange andre Forhold. I et saa vigtigt Forhold som dette har man ikke anden Prisregulering end det Blik, som Lejerne i Henhold til Paragraffen har Lov at kaste i Regnskaberne, og saa i øvrigt Boligretten og de almindelige Domstole. Jeg selv har haft mange Regnskaber af den Art til Gennemsyn. Jeg kan nævne et bestemt Tilfælde, hvor man for en almindelig 1 Værelses Lejlighed med et lille Kammer kom op paa en Varmeregning paa 525 Kr. for sidste Sæson; hvornaar dette Forhold overhovedet kan blive ordnet, ved jeg ikke, men det bliver ikke i dette Aar.

Det er ganske givet, at her er et Forhold, som man maa være opmærksom paa. Naar man nu vil forøge Byrderne for Lejerne, maa man ogsaa ligesom ved anden